

Individ och samhälle

I kursen individ och samhälle ingår hem- och konsumentkunskap, samhällskunskap, historia, geografi och religionskunskap. Vardagen i hem och hushåll och livet tillsammans med andra i samhället har stor betydelse för oss människor. Med kunskaper om arbetet i hushållet, konsumentfrågor, samhällslivet och omvärlden får vi förutsättningar att handla ansvarsfullt i förhållande till oss själva och andra samt främja hållbar utveckling.

Syfte

Undervisningen i kursen individ och samhälle ska syfta till att eleven utvecklar nyfikenhet på och intresse för att veta mer om vardagen i hemmet och samhället. Kunskaper i hem- och konsumentkunskap och samhällsorienterande ämnen stärker elevens tilltro till sin förmåga att hantera frågor som har betydelse för delaktighet och självbestämmande. Undervisningen ska också ge eleven möjligheter att använda ämnesområdets ord, begrepp och uttrycksformer för att kommunicera om vardagsmiljön och omvärlden.

Genom en undervisning där tanke, sinnesupplevelse och handling samverkar ska eleven ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att ta initiativ till, planera och genomföra arbete som förekommer i hushållet och i vardagsmiljön. Eleven ska också få möjligheter att utveckla en medvetenhet om vilka konsekvenser som valen i hushållet får för hälsa, ekonomi och miljö.

Undervisningen ska ge eleven förutsättningar att utveckla kunskaper om mänskliga rättigheter samt om demokratiska processer och värden. Den ska också ge eleven kunskaper i att söka och granska information som behövs i vardagen och för att delta i samhällslivet. På så sätt ska eleven ges förutsättningar att vara en aktiv och ansvarstagande medborgare.

Eleven ska ges möjligheter att reflektera över förhållanden i samhället samt över religion och livsfrågor. Eleven ska också få inblick i människors levnadsvillkor på olika platser och under skilda tider. Genom att undervisningen på så sätt bidrar till förståelse av omvärlden och dess mångfald kan eleven få perspektiv på sig själv i relation till sin omgivning.

Undervisningen i kursen individ och samhälle ska ge eleven förutsättningar att utveckla

- förmåga att utföra och reflektera över arbete som förekommer i hushållet och i vardagsmiljön,
- förmåga att delta i samhällslivet och i demokratiska processer, och
- förmåga att reflektera över samhällsförhållanden och livsfrågor samt människors levnadsvillkor under olika tider och på olika platser.

Centralt innehåll

Vardag i hushållet

- Metoder för matlagning och bakning. Recept och instruktioner. Vanliga begrepp inom matlagning.
- Sammansättning av varierade och balanserade måltider samt måltidens betydelse för gemenskap och välbefinnande.
- Hushållning med livsmedel och andra förbrukningsvaror samt återvinning.
- Säker och funktionell användning av redskap, teknisk utrustning och metoder för matlagning, rengöring och tvätt.
- Rutiner för måltider, hygien, rengöring och tvätt.
- Riskmedvetenhet och riskbedömning samt förebyggande och hantering av olyckor. Rättigheter och skyldigheter som konsument.
- Rutiner vid inköp och olika betalningssätt.
- Jämförelse av produkter utifrån pris och kvalitet. Rimlighetsbedömning av pris och mängd.

Leva tillsammans

- Vardagliga moraliska frågor och livsfrågor, till exempel gott och ont, normer, jämställdhet och relationer.
- Demokratiska värden och beslutsprocesser samt de mänskliga rättigheterna.
- Normer och regler i elevens livsmiljöer, däribland i trafiken och i digitala miljöer.
- Några lagar i Sverige samt konsekvenser av lagöverträdelser.

Omvärld

- Människors levnadsvillkor under olika tider och på olika platser.
- Platser i Sverige och världen.
- Högtider och traditioner i det svenska samhället.
- Berättelser och traditioner inom olika religioner.
- Samhällsfunktioner och samhällsservice.
- Fritids- och kulturutbud i närsamhället. Fältstudier i samhället och naturen.
- Metoder för att söka information. Olika källors användbarhet och tillförlitlighet.
- Utbildningsvägar, yrken och verksamheter i samhället.
- Aktuella samhällsfrågor i olika medier.

Kriterier för bedömning av kunskaper

Grundläggande kunskaper (efter elevens förutsättningar)

Elev **deltar i att utföra** arbete som förekommer i hushållet och i vardagsmiljön samt **deltar i kommunikation** om detta.

Elev **deltar i kommunikation** om möjligheter, rättigheter och skyldigheter i det demokratiska samhället. Elev **deltar i att söka och använda** information som rör vardagen och samhället.

Eleven **deltar i kommunikation** om samhällsförhållanden och livsfrågor samt om människors levnadsvillkor under olika tider och på olika platser.

Fördjupade kunskaper (efter elevens förutsättningar)

Eleven **utför** arbete som förekommer i hushållet och i vardagsmiljön samt **kommunicerar** om detta.

Eleven **kommunicerar** om möjligheter, rättigheter och skyldigheter i det demokratiska samhället.
Eleven **söker och använder** information som rör vardagen och samhället.

Eleven **kommunicerar** om samhällsförhållanden och livsfrågor samt om människors levnadsvillkor under olika tider och på olika platser.